

Evaluarea și învățarea

Prof. Stroian Zaharie

Școala Gimnazială „V. Jinga” Sighișoara

Evaluarea ar trebui integrată în procesul de învățare-predare. Evaluarea ar trebui privită ca un moment al lecției, iar elevii ar trebui să fie implicați activ în propria evaluare. Pentru a oferi fiecărui elev cele mai bune oportunități de învățare, metodele tradiționale ar trebui înlocuite cu forma alternative de evaluare.

În pofida eforturilor de a schimba filosofia generală a evaluării, mulți profesori încă folosesc la teste itemi cu alegere multiplă sau itemi cu răspuns scurt pentru a evalua progresele elevilor. Aceste evaluări evaluează în principal memorarea și amintirea unor cunoștințe și nu evaluează gândirea elevului. Aceste metode nu încurajează creativitatea și motivația, ele creează bariere între elevi și profesori și încurajează memorarea.

Evaluările formative la matematică s-a dovedit de-a lungul anilor că au un rol deosebit de important în înțelegerea și aprofundarea matematicii. Deși evaluările sunt folosite din motive variate, scopul lor fundamental este acela de a sprijini învățarea și înțelegerea a matematicii de către elevi. Pentru ca toți elevi să-și dezvolte competențele stabilite în curriculum-ul național evaluare trebuie să susțină învățarea continuă. Evaluarea bine gândită și implementată corect joacă un rol esențial în îmbunătățirea procesului de învățare a elevilor. Black și William (1998) au constatat în urma analizelor studiilor privind evaluarea elevilor că, în clasele la care profesorii au folosit evaluările formative (adică evaluare ca parte integrantă a procesului de învățare), elevii au atins un nivel semnificativ mai ridicat față de clasele la care nu au folosit evaluare formativă. Ei au concluzionat că achizițiile elevilor sunt mai mari decât în clasele cu predare tradițională. Evaluare și învățarea eficiente nu sunt neapărat activități separate, ele ar trebui să fie activități complementare. Evaluarea este o parte integrantă a procesului de învățare și le dă posibilitatea elevilor să demonstreze ceea ce au învățat. Evaluarea trebuie să fie flexibilă prin faptul că evaluează progresul elevilor (Fosnot și Dolk, 2001), dar trebuie să fie flexibilă și prin faptul că este corelată cu predarea și învățarea.

Profesorul poate să își „personalizeze” evaluarea, dar trebuie să țină cont de scopurile evaluării care sunt:

- determinarea cunoștințelor anterioare ale elevilor;
- să stabilească ce cunoștințe au cu privire la o anumită temă;
- să decidă conținuturile viitoarelor lecții;
- să identifice „golurile” fiecărui elev.

Profesorii folosesc evaluarea în scop diagnostic, pentru a afla ce știu elevii și prin urmare ceea ce au nevoie să învețe. Profesorii mai folosesc evaluare și pentru a înțelege ce cunoștințe au elevii și cum să-și planifice lecțiile viitoare, iar ulterior să poată atinge competențele stabilite în curriculum. Profesorii evaluează cunoștințele elevilor pentru a-și face idee despre nivelul clasei. Informațiile astfel obținute le permit profesorilor să știe ce cunoștințe stăpânesc mai bine și care sunt dificultățile de învățare. Observarea elevilor de către profesor atunci când rezolvă un exercițiu sau o problemă îi oferă acestuia informații suficiente despre nivelul elevului, și îi poate determina punctele tari și punctele slabe.

În general evaluările ar trebui să aibă un scop informativ, nu trebuie să creeze stres și nu trebuie să îi facă pe elevi să se simtă inferiori. Evaluările trebuie să-i încurajeze pe elevi să arate ceea ce știu mai degrabă decât să se concentreze asupra a ceea ce nu știu sau nu pot face. În ultima perioadă s-a pus accent mai mare pe evaluările informale, observația și conversația, în detrimentul evaluărilor formale precum testele de evaluare. În timpul conversațiilor dintre

profesor și elev, profesorul poate obține informații utile despre modul în care elevii înțeleg și gândesc.

Profesorii ar trebui să își adapteze lecțiile în funcție de rezultatele pe care le-a obținut în urma evaluării. Dacă profesorul nu ține cont de rezultatele de la evaluare, atunci evaluarea nu va avea nici un impact asupra progresului elevului.

Elevii trebuie să fie și ei implicați în procesul de evaluare, obținând un feed-back de la profesor și astfel să știe ce subiecte trebuie să aprofundeze.

Unul dintre principiile fundamentale ale evaluării formative este de a ajuta elevii să se implice activ în evaluarea propriei lor învățări. Pentru ca evaluarea să se îmbunătățească procesul de învățare, elevii ar trebui să învețe să se autoevalueze și profesorii trebuie să recunoască faptul că evaluările pot influența motivația și stima de sine a elevilor.

Bibliografie:

1. Black, P., & Wiliam, D. (1998, October). Inside the black box. *Phi Delta Kappan*
2. Fosnot, C. T., & Dolk, M. (2001b). *Young mathematicians at work: Multiplication and division*. Portsmouth, NH: Heinemann
3. Hiebert, J., Carpenter, T., Fennema, E., Fuson, K., Wearne, D., Murray, H., et al. (1997). *Making sense: Teaching and learning mathematics with understanding*. Portsmouth, NH: Heinemann
4. Ma, L. (2004, June). *Arithmetic as a subject for learning mathematics: Dimensions of its intellectual challenge*. Paper presented at the 10th International Congress on Mathematical Education, Copenhagen, Denmark
5. Stenmark, J., & Bush, W. (Eds.). (2001). *Mathematics assessment: A practical handbook for Grades 3–5*. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics